

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Martius idusára!

A „Debreczen“ számára írta: **Egry Béla dr.**
országgy. képv.

Hideg, nyirkos, éles szél süvített végig az országon hatvanegy évvel ezelőtt, martius idusán!

A szél szétkergette az égboltozatát elborító szürke, piszkos fellegeket, melyek egymást üzve tüntek el az égboltozataról helyet engedve a ragyogó nap-sugárnak, mely izzó melegével felolvasztá a földre szemfödőként nehezedő hóréteget, mely alól gyönyörű szinompában bujt elő az állandóság színét jelképező, bódító illatot terjesztő martiusi szerény ibolya! . . .

Az emberek, mint a hó alól előbukkanó ibolyák fellélegzettek, szívük megdobbant s hálát rebegő ajakkal fordultak tekintetükkel az ég felé, kitörő lelkesedéssel, örömtől repeső szívvel éltetve a Szabadságot, Testvériséget, Egyenlőséget!

Képzetelem visszaszáll és ott pihen meg a nemzet tavaszának első napján, martius idusán!

Ott érzem magamat a gomolygó tömeg között, amint magával sodorva visz egyik helyről a másikra . . . át Budára!

Mohón lesem a szónokok ajkairól a honszerelmet hirdető szentigéket, s mint a pusztaságban eltévedt szomjuságtól gyötört vándor mohón iszik a véletlenül feltalált friss forrás vizéből, új életre kelve attól, úgy nyujtom én is honszerelemtől égő ajkaimat az üdítő, felfrisítő igék után, melyektől felébredve, új életre kelve hallom a rabbilincsek földre hulló csörrenését, örömtől, lelkesedéstől ittasultan kiállva a gomolygó tömeggel együtt. Éljen a Szabadság, Testvériség, Egyenlőség! . . .

Hatvanegy esztendő mullott el azóta! S ma hatvanegy év után úgy érzem mintha lelkesedésünk fáradtan lebegne a hóval borított fagyos föld felett!

Ugy érzem, mintha gondolataink, lelkesedésünk szárnyát megnyirbálta volna valaki, mintha szárnya szegetten vergőd-nénk a földön ide, oda . . .

Ugy érzem, mintha a hatvanegy év előtt lehullott bilincset újra reánk rakta volna valaki, mintha gondolatunkat, lel-künket fogva tartaná valami.

Ugy érzem, mintha szívünk ismét telve volna keserűséggel, mint hatvanegy évvel ezelőtt! . . .

Fájdalom, ez így van, a jelen képe ez! Mert cselszövő kezek, alattomos,

ármányt fonó emberek reményeinket ösz-szetörték, s csak pár év óta, mióta a nemzet megnyilvánult akarata elsöpörte a korhadt, bűzhödt rendszert, mióta a szabadságért, önnállóság és függetlenségért önzetlenül küzdők többségét küldte az ország törvényhozásának termébe, azóta kezd ismét derengeni felettünk a Szabadság hajnalpirja! S mi? kitörő lelkesedéssel, honszerelemtől duzzadó kebellet üljük meg hatvanegy év óta martius idusát! . . .

Martius idusa! Az vagy te nekünk, mint a sebtől sajtó szenvedő embernek a balsam, melytől sebének égető fájdalma enyhül!

A mi sajtó sebünk fájdalmai is enyhülnek e napon, s hálatalt szívvel, imát rebegő ajakkal emlékezünk meg hatvanegy év előtti nemzeti nagyjainkról és az Ő alkotásairól!

Mint a sivatagban eltévedt vándor a talált forrás vizéből, üditi fel elernyedt tagjait, úgy szívjuk magunkba mi is a megemlékezés és honszerelem kristálytiszta forrásából az üdítő új életre keltő nedűt, melytől felfrissülve, megerősödvé küzdünk, dolgozunk tovább, tovább ösztört reményeink megvalósításán!

A természet ébredését t. olvasóim a martiusi nap melege idézi elő, annak

1848—1849.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Irta: **Hartyáni Béla.**

1848. — Tavasz volt. A hegyek lejtőiről eltakarodott a hó s a legöregebb pásztor sem tért már haza esténként a faluba; főlebb, mindennap föllebb vonultak kecskéikkel a hegyek közé, a puha, friss pázsit nyomán.

Mélyen, messze lenn, láthatta még a várost a leglassabb öreg kecskepásztor, feje fölött a magasban pedig zugva hullámozott a fenyvesek beláthatlan tömege.

Látszott a város . . .

Ilyenkor van ott a vásár: az országuton valami álomkép látszott mindez onnan felülről.

A vásár elmaradt s helyette hadba száll végtelen kocsisorok hozzák-viszik az idegen népet, a város piacán pedig egymás hegyén-hátán áll a sok szekér, sátor, kirakott portéka. Így volt ez esztendőről esztendőre, mindig, mióta csak város a város.

Látszott: és most üresen tátongott a piac-tér . . . Azaz, dehogy is üresen: ember sokaság tolongott ott, csak vásár nem volt.

A vármegye háza előtt katonák táboroztak; fegyver-gula csillogott, csapra ütött hordó

állt a téren és táncoltak a legények. Hátrább kaszás emberek állottak. Környékbeli kaszás emberek, százan meg ezren, rendbe sorakozva a lengő-lobogó zászló mögött. Mint a nép. A nép százezrei a hazáért hadba szállanak s a hegyek közt elszéledt pásztoemberek semmit se tudtak erről, pedig van közöttük fegyverfogható . . .

Mikor beállt az éjjeli csöndesség: az öreg elővette tülkjét, — melylyel a közeledő, vagy beállott veszedelemről szokták egymást értesíteni a szétszórva, magánosan élő hegyi pásztorok, — és megfujta a tülköt.

És a tavaszi szellő vitte-vitte a tülkölés bugó hangját s erdők és sziklafalak zengve-bongva küldték tovább, egyik hegyről a másikra. Felhangzott a válasz innen is, tul is. De az öreg tülkölése rövid szünet után csak fölhangzott újra meg újra és kitarított egészen addig, míg a derengő hajnal fölébresztette a lármas nappali életet. Egész éjjel hangzott a szomorú bugás: ez a legnagyobb veszedelmet jelenti, mindnyájuk közös szomorúságát. Mi történhetett? Talán elhamvadt valamelyik falu?

És indultak a pásztorok mind, le a hegyekből, hazafelé.

És az országutra érven, látták, hogy dalolva masirozó katonák új, zsinóros attilát vi-

selnek, a kardkötőről és csákórol pedig hiányzik a császári sas.

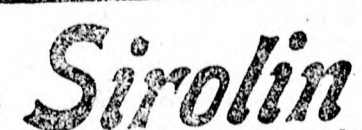
— Mi dolog ez? — kérdezték azután, mivel mindannyian úgy tudták, hogy a katona a császár embere.

— Ti nem tudjátok még, földiek? Szabadok vagyunk végre: minden ember szabad, ur és szolga már ezentul egyforma. A szabadságban egymás testvérei vagyunk: se gazdag, se szegény nem rabja többé az idegen osztráknak. Ezek a katonák honvédek. Nem a császár emberei, hanem a magyar haza és szabadság védelmezői. Harcba mennek most, hogy megvédjék a mi hazánk áldott szabadságát. Mert elleneink köröskörül ránk törtek, hogy ismét rabigába szorítsanak bennünket.

— Mi most érkezünk a hegyek közül; tudunkra jött, hogy veszedelem van.

— Csak menjetek be a városba fegyverért és sorakozzatok a zászló alá . . .

1849. — És a fegyverfogható emberek mind ott sorakoztak a magyar zászló alatt és vérükkel öntözvén, életben tartották az emberi szabadság eltiprott csiráját. Vérükkel öntözték meg újra az ezerszentes haza sok-sok vértől szabadságért ömlött vértől átázott mezőit.

•Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjszai izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

ébredését meg nem akadályozhatja semmiféle földi hatalom, így van az, az ezer éves dicső multat betöltött nemzet ébredésével is, melynek ébredését, álmainak, vágyainak teljesedésbe menését, nem akadályozhatja meg se ármány, se cselészövés, se semmiféle földi hatalom!

A martiusi nagy eszmék, külső és belső ellenségeink aknamunkája és gyűlölködése dacára diadalmasan nyomulnak előre, ezen eszméket, melyek hatvanegy évvel ezelőtt tüzet fogva kigyuladtak nem tartóztathatja fel utjában semmi se, feltartóztathatlanul nyomulnak azok előre, lángnyelveivel felperzselve mindent mi utjának folytatása elé esik, elpusztítva mindenkit, aki ellenállani, vagy azokat eloltani igyekszik.

Üdvözöllek martius idusa, te nagy idők nagy eseményeire emlékeztető dicső nap!

Mi, akik eszméidet magunkévá tettük, akik hívek maradunk azokhoz és híven kitartunk mellette, mi, önzetlenül, lankadatlan buzgalommal folytatjuk a hatvanegy évvel ezelőtt megkezdett munkát, s hiszem, hogy nincs messze az idő, amikor újból le fog hullani rólunk a bilincs s amikor igazán szabadok, önállóak és függetlenek leszünk!

Magyarok Istene! Magyarország védasszonyai hallgassátok meg hozzátok szálló könyörgését e multat és jövődöt megbűnhődött szegény, becsületes magyar népnek!

Villamos vasut Debrecenben.

Debrecen város elmaradottságát mi sem jellemzi jobban, mint a gőzüzemű városi vasúti közlekedés. Ma, mikor már nemcsak a velünk egy rangban álló, de sokkalta kisebb vi-

déki városok, így Szatmár, Miskolcz, Szombat- hely villamos vasutat létesítettek a helyi forgalom lebonyolítására, nálunk még mindig a gőzüzemű helyi vasút kis kávépörkölő masinái prűszkölnek csodálatos, egy gyorsvonatot megsegényítő göggel, de egy debreceni talyigához sem méltó lassúsággal. — A megállóhelyeken frissen megberetvélkozva várjuk a vonatot, a mely nem jön, amely késik s mire felszállhatunk a rozoga kocsikba, kinő a szakállunk s nem minden rezignáció nélkül konstatáljuk, hogy régen odaérkeztünk volna, ahova elindultunk, ha — gyalog mentünk volna.

Hát, aki tart valamit Debrecen város szükségyszerű fejlődésére, az befogja látni, hogy ez az állapot tarthatatlan. S még 30 esztendőig, — ameddig a helyi vasut concessiója, a jelenlegi állapotok fenntartására vállalt szerződés alapján tart, — ilyen módon a helyi forgalmat nem bonyolíthatjuk le.

Ezen feltétlenül s bármilyen módon változtatni kell. *Debrecenben villamos üzemre kell átváltatni a gőzüzemet, akkor, mikor a városnak van villamos-telepe* s mikor nemcsak Debrecen közönségének megfelelő forgalmat tud biztosítani, de üzleti forgalmat biztosít egyik vállalkozásának, a villamos-telepnek is.

Ezzel a kérdéssel egyébként már sokat foglalkozott a tanács s a mult esztendőben érdemleges határozatot hozott a jog- és pénzügyi bizottság is, amely utasította a várost, hogy tárgyaljon a kis vasut igazgatóságával, készítsen tervet és költségvetést s kérje be más vidéki városok erre vonatkozó tervezeit, szabályrendeleteit stb.

Ez mind megtörtént. *Ott fekszik a város előtt a helyivasut részvénytársaság ajánlata, terveze, melyet tanácsi utasításra átvizsgált a világitási bizottság s minden tekintetben realisanak talált.*

Ezt fogja tárgyalni kedden délután a jog- és pénzügyi bizottság.

Tavasszal az öreg pásztor csak egymaga terelgette nyáját főlebb, egyre főlebb a hegyek közé. Odalenn látszott a város . . . Néptelen, szinte kihalt volt most, csak asszonyt és gyerekeket — kis gyerekeket — lehetett ott látni.

Üresen tátongtak az utcák s üresek voltak az országutak végig.

Később lefelé vonulván kecskéivel az öreg pásztor kutató pillantása népesnek találta a várost. Minden utcán idegen katona-csapat vonult végig, kezükben tartott szuronyos puskával.

A szurony nem csillogott. A szuronyok megrozsdásodtak a rajta száradt vértől.

Az országúton dübörgött az ágyuk hoszsza sora.

Mikor az öreg letért az országútra, az ágyukat már elvontatták.

Szótlanul masirozott mellette az idegen katonák légiója; sapkájukon császári sas tűndöklött.

A komor némaságban csak a fegyverek csörrentek meg és olykor-olykor egy éles, bántó, idegen vezényszó hallatszott.

Ilyen az ellenség diadalmamora?

Masirozott a sereg. Idegen arcz, csupa idegen arc . . . Persze: hogy is lehetne szabad magyar ember ebben a seregben? . . . De mintha ismerős is volna köztük. Talán csak káprázat ez . . .

De mégis: a sok idegen közt ismerős is van. Csakhogy az ismerős arcoknak nincsen fegyverük. Ime: itt jön kettő ama hegyi pásztorok közül, akiket ő hívott le a hegyekből, veszedelmet hirdetvén kürtjével . . . Vajjon hova mennek s miért léptek az ellenséges seregbe?

Rájuk kiáltott.

A hangos magyar szóra megállott az idegen seregben tizenöt-husz fegyvertelen ember.

— Szegény öreg: boldog voltál eddig, hogy nem tudtad, — tudd meg most, hogy minden elveszett! Ezren jöttek egy ellen s rabok vagyunk megint . . .

Zavar támadt. A tiszték vágatva érkeztek oda; tajtékzó dühvel kiáltottak néhány idegen vezényszót.

Akkor odahajtották, puskatussal lökték a fegyvertelen magyar rabokat az országút mellett húzódó árok partjára s felállították őket, háttal az árok felé.

Veltük szemben pedig két sor fegyveres osztrák katona helyezkedett el.

Két-három harsány vezényszó hallatszott s a fegyverek csüvét nekiszegték a rabok mellének.

S a fegyverek csöve csaknem érintette a rabok mellét.

Ropogott a sortüz, — ez volt az osztrák diadalmamor zenéje, — s a rabok egyetlen jajszt se hallatva, holtan buktak az országút mentén húzódó árok fenekére.

Az egyik tiszt intésére egy tolmács-féle ember rákiáltott az öreg kecskepásztorra:

— Lázadó vagy! Téged fölakasztanak.

Négyen ragadták meg az öreget s egy fa alá hurcolták.

Fölakasztották.

S ez volt az osztrákok dicsőséget hirdető harangjának néma kalapácsa.

Öt pernyi vesztegelés után megint hangzott az idegen vezényszó s a dicsőséges osztrák sereg folytatta az útját.

Mi a magunk részéről igyekeztünk tanulmányozni a javaslat tervezetét s azt minden részletében realisan tartjuk, célravezetőnek, a concessió idejének meghosszabbítására vonatkozó kikötését méltányosnak.

Két millió befektetésre van bázisozva a tervezet. Ennek felét elsőbbségi részvényekkel fedezné a vasúttársaság felét törzsrészvényekkel a város.

Ezzel szemben várható a forgalom emelkedése, új vasutvonalak biztosítása nagyobb forgalmu utcáinkon, gyorsabb közlekedés az évszakok mindenikében s a teherforgalom teljes kihelyezése a külső városrészek határaitra.

A vasúttársaság a mostani szerződés mellett 1941-ig érvényes szerződést 1970-ig kéri meghosszabbítani, tekintettel egymillió befektetésére.

Ezt mi a magunk részéről méltányosnak tartjuk. Mert igaz ugyan, hogy 1941-ben a vasut a város tulajdonába menne át, de mit sem érne vele. Nem is szólva arról, hogy Debrecen addig sem maradhat villamos vasut nélkül, a vasutrészvénytársaságot pedig semmi hatalom nem kényszerítheti a gőzüzem megváltoztatására. A közönség zuglódása sem segít a helyzetben, miután más olcsó közlekedési eszköze nem lévén olyan — amilyen személyforgalmat, különösen nyáron, a nagyerdei kirándulások révén mégis biztosít magának a vasut, a teherforgalom pedig a változott viszonyok nem érintik.

Ezt akartuk elmondani a jog- és pénzügyi bizottság ülése előtt és pedig Debrecen város jól felfogott érdekében.

Halogatni ezt a kérdést, ügyet nem lehet. Meg kell oldani minden körülmények közt s meg kell keresni azt a pontot, amelyen közös megértéssel biztosítani lehet a modern kívánalmaknak megfelelő intézmény létesítését, akkor, mikor ebből még külön haszon is háru a villamos-telep révén a városra, nyervén a város egy fogyasztót a villamos vasutal villamosáram fejlesztő telepének, amelyet egyébként is már azzal a cézzal létesítettünk, hogy a villamos vasut céljaira is kihasználhassuk.

A szerb kérdés a Házban.

Interpellációk napja.

A képviselőház ülése.

Justh Gyula jóval 10 óra után nyitja meg az ülést. Kormányrészlől csupán Wekerle Sándor miniszterelnök van jelen az ülés elején.

Jegyzőkönyv hitelesítése és felolvasása után az interpellációs könyvet olvassák fel, melybe újabban Bozóky Árpád jegyzett be két interpellációt.

Vita nélkül elfogadják harmadszori olvasásban a közadók kezeléséről szóló javaslatot. Ezzel a napirend kimerült.

Elnök: Tekintettel a március 15-iki nemzeti ünnepre, javasolom, hogy a Ház hétfőn, kedden, szerdán ne tartson ülést. (Helyeslés.)

Megállapítják a csütörtöki ülés napirendjét, mely után az interpellációkra került a sor. Bozóky Árpád interpellálja a pénzügyminisztert a koronaérték iránt Ausztriával 1892-ben kötött szerződés felmondása tárgyában.

Az interpellációt kiadják.

Polit Mihály tájékoztatást kér a miniszterelnöktől Szerbiával szemben követendő eljárásra vonatkozólag és interpellációt terjeszt elő a szerb körjegyzék tárgyában. Figyelmeztet arra, hogy a délvidéknek Szerbiával határos

Megnyilt. Lengyel Samu kalap, fehérnemű és uridivat üzlete **Megnyilt.**
Piacz-utcza 43. a Dréher mellett.

része teljesen fiai állapotban van. A határvonalakon katonák állják el az átjárást, sőt a tiszteknek is csak külön engedéllyel lehet a vasuti vonalak mentén járni. A maga részéről ezeket a jelenségeket a közeli háboru előjelének tartja. Interpellációját kiadják a miniszterelnöknek.

Bozóky Árpád a szerb kereskedelmi szerződés tárgyában intéz kérdést a miniszterelnökhöz. Inparlamentárisnak tartja, hogy a szerződés visszavonása ügyében a miniszterelnök nem a Ház színe előtt, hanem egy pártkonferencia keretében nyilatkozik. A dolog fontossága miatt is lehetetlenség a Házon kívül tárgyalni ilyesmit.

Elnök: Ez nem tartozik interpellációjához.

Bozóky Árpád: Ezt én határozom meg. (Zaj.)

Elnök: Az interpellációk sincsenek kivéve az elnök hatásköre alól. Tessék a tárgynál maradni.

Bozóky Árpád ezután folytatja beszédét. A mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az ülés véget ért.

Két új templom Debreczenben.

Parochiális körök szervezése.

Új élet a református egyházban.

(*Saját tudósítónktól.*) Jelentőségteljes és a hitéletre messzekihatású változásokon megy át a debreczeni református egyház belső szervezete. Az új egyházi törvények értelmében a debreczeni egyház parochiális köröket szervez, miáltal az egyházi élet elevenebb és közvetlenebb lesz. A debreczeni egyház a maga kebelében nyolc ilyen parochiális kört szervez, mindeniknek külön papi állomása lesz.

A szervezés munkája most folyik és azt tegnap hozta tető alá a presbyterium, mely a múltkoriban a munkálatok előkészítésére egy küldöttséget küldött ki, mely feladatában mindenben pontosan megfelelő, javaslatát a presbyterium elé terjesztette.

Ez a javaslat hosszú időre veti meg alapját az egyház fejlődésének. Ebben a javaslatban benne van két új templom építése is. Az egyik templom az Árpád-téren, a másik a Varga-utcai részen épülne. Az építkezésre a kellő anyagi biztosítékok már megvannak. Az Árpád-téri templom építésére ott van a Vecsey Bruckner-féle alapítvány, mely jelentős összeget 114 ezer koronát képvisel, a Varga-utcai templom építésére pedig fedezetet nyújthatna a Kistemplom-alap jövedelme.

A két új templom és a melléjük építendő paplakok kérdésének megoldására a küldöttség azt a javaslatot terjesztette a presbyterium elé, hogy az egyház a Vecsey-Bruckner és a kistemplom alap jövedelmének vegyen fel 260,000 korona törlesztéses kölcsönt és az építkezést minél előbb kezdje meg.

A javaslatot az egyháztanács általános megalapozással fogadta, csupán *Bacsó Dezső* dr. indítványozta, hogy az építési programmba a Kistemplom ujjáépítését, a Kistemplomot övező egyházi telkeknek, illetve épületeknek felépítését, jövedelmezőbbé tételét, valamint a Nagytemplom fűthetővé való átalakítását is vegyék fel.

Bacsó Dezső azonban indítványát *Dicsőfi József* elnök megnyugtató kijelentései után visszavonta, mire a presbyterium egyhangulag járult hozzá a küldöttség javaslatához.

Ugyancsak a küldöttség javaslata alapján

kimondotta a presbyterium, hogy a meglévő hat lelkeszi állás mellett a két új templomhoz még másik két új lelkeszi állást szervez és a lelkeszek alapfizetését rendezi olyformán, hogy a régi hat lelkesznek 4500, a két új lelkesznek 4000 korona évi alapfizetést ad, ötévenként 300, illetve 400—400 koronás korpótlékkal. Rendezte a presbyterium még az énekvezérek fizetését is, még pedig a két belső énekvezérnek évi 2500—2500 koronában és az ujonnan választandó három énekvezérnek 2000—2000 koronában; továbbá elhatározta, hogy négy új vallástanítói állást szervez, melyeknek dotációját évi 2400 koronában állapította meg.

Főbb vonásokban ezek azok az intézkedések, melyekkel a presbyterium a parochiális körök szervezésének nagy munkáját befejezte és megtette a legelső lépéseket a nagy debreczeni református egyház fokozatos fejlesztése iránt.

A Csokonai-kör ünnepi felolvasó ülése

Beöthy Zsolt és Kozma Andor Debreczenben.

A Csokonai-kör tegnapi felolvasó ülésnek ünnepies színt adott Beöthy Zsoltnak és Kozma Andornak, a budapesti Kisfaludi-társaság elnökének és titkárnak, közreműködése. Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke, megnyitó beszédében kiemelte, hogy a fajszeretet, a nemzeti ideálért való lelkesedés megnyilatkozását láthatjuk az illusztris vendégek megtisztelő látogatásában. Örömmel üdvözli körünkben Beöthy Zsoltot és Kozma Andort, akik beváltak igéretüket s lejöttek Debreczenbe. A közönség megéljenezte Géresi Kálmánt, valamint a megjelent kiváló irodalmi férfiakat is.

Ezután Szávay Gyula lépett a pódiumra s általános tetszés mellett adta elő Március című gyönyörű versét. Márciust énekelte meg, amely:

„Az őserő, az örök fiatalság,
A ttre termett őserő maga!”

Ne a multakból hívjuk tehát márciust életre, mert

... a jövő növekvő márciusa
Élők harcához hívja a jelent!

Szávayt zajos tapsokkal jutalmazta a hallgatóság.

Ezután következett a műsor legkiemelkedőbb száma Beöthy Zsolt értekezése volt. A kitűnő esztétikus mélyreható kritikai tanulmányt vont párhuzamot gróf Széchenyi és Petőfi között. Széchenyi nemzetesíteni akarta a népet. Az ifjú Magyarország lebegett mindig szeméi előtt s ezt juttatta kifejezésre jelszavában is: Magyarország nem volt, hanem lesz! Petőfi költészetén is ez az eszme vonul végig. Minden gondolatát az ifjú magyar nemzet szeretete sugalta. Ennél a pontnál találkozik a két lángelme.

Beöthy aztán kitért Petőfi világirodalmi jelentőségére. Felemlítette, hogy Beraugaz, Burüst, Dante, Goethe, Shakespearével állították egy színvonalba. Külföldön is nagy elismeréssel fogadták Petőfit s méltányolták az ő költészetének fajtiszta magyar vonásait.

A publikum lelkesen ünnepelte Beöthyt, mikor felolvasását befejezte.

Kozma Andor hazafias költeményeket olvasott fel, amelyek közül nagyon tetszettek: A magyar puszta, A család szégyene, A karthágói

harangok. Az elismerésből természetesen Kozma Andornak is kijutott bőven.

Kozma Andor felolvasott versei közül itt adjuk a következőket:

A családunk szégyene.

Dóczy Pongrácz öregapám fia volt.

Az eszének, — ugy tartották, —

Valami kis hija volt.

Nem tanult jól, nem is játszott,

Szomorú volt kék szeme.

Sokszor hallá: Te vagy Pongrácz

A családunk szégyene.

Teste virult nagyra nőtt fel, mint a gaz

Utjába volt egész háznak

A deli, de bus kamasz.

Ekkor rugott a hazán át,

Mintha az ég zengene:

„Talpra magyar!” s ment honvédnek

A családunk szégyene.

Hogy Pongrácz, nemes urfi vala bár,

Soha sem lett cifra tiszt ur,

Bornyu alatt nyögve jár.

Durva hadnép atyafinál

Kegyelmeőbb legyen-e?

A családunk szégyenéből

Lett a század szégyene.

Sokat vétett a lépésben legkivált

Balra fordult „jobbra át”-ra

„Állj”-ra sokszor meg nem állt

De azért, ha duzzogott már

Ágyu, puska, — szép zene

Odapörkölt a németre

A családunk szégyene.

Budavárát ostromolta a sereg.

Készültek a nagy rohamra!

— Ki az, aki nem remeg?

Ki megy elől majd a létrán,

Mint a roham ékhegye? . . .

„En!” s kilép a század sorból

A családunk szégyene.

Tüzokádó várfalának létra dül, —

Dóczy Pongrácz fenn a létrán

A halálba megy elül.

Győztes zászlónk leng az ormon, —

S már nem látja kék szeme

Már családunk dicsősége

A családunk szégyene.

A Székely-társaság hangversenye.

Márkusné Szoyer Ilonka, Fráter Loránd és Dienzl Oszkár Debreczenben.

A Székely-társaság hangversenye, mely f. hó március 18-án csütörtök este 8 órakor az „Arany Bika” disztermében lesz megtartva, egyike leend az idei hangverseny idény legszébb hangversenyének. A hangversenyen közreműködik M. Szoyer Ilonka az operaház kiváló művésznője, akinek tüneményes hagjában és bájos megjelenésében hosszabb idő óta nem gyönyörködhetett városunk zenekedvelő közönsége, Fráter Loránd az országos hírű, kiváló dalköltőnk szintén szerepel a hangversenyen ismét viszont láthatjuk őt, énekelni fogja az ő legszebb és legújabb dalait, valamint közkedvelt páratlan régebbi dalait is, részben saját hegedűkíséretével, részben Dienzl Oszkár zongoraművész kíséretével. Dienzl Oszkár a kiváló zongoraművész különben önálló számaival is szerepelni fog a hangversenyen. Ezen kiváló érdekes hangversenyt annál is inkább ajánljuk a közönség figyelmébe, mivel a hangverseny tiszta jövedelme a városunkban ez évben pünkösztört tartandó Országos Székelykongresszus költségeinek fedezésére fog fordítani.

Jegyek Csáthy Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében kaphatók. Páholy 20 korona. I-ső rendű ülőhely 5 korona, II-od rendű ülőhely 4 korona és III-ad rendű ülőhely 3 korona. Állóhely 2 korona.

Brassay Zoltán készít művészi kivitelű **fényképeket** a legjutányosabb árak mellett. Szent-Anna-utca 5. sz.

A hangverseny teljes műsora a következő: 1. a) Dvorák: Humoreske, b) Chaminate: Searamancke zongorán előadja Dienzl Oszkár.

2. Nagy Ária a „Willars dragonysai“ c. operából, írta Kaillart, éneklé M. Szoyer Ilonka.

3. a) A templomban, b) Zúg az erdő, c) Édes anyám című dalokat éneklé Fráter Loránd.

4. Saját szerzeményeiből zongorán előadja Dienzl Oszkár.

5. Titánia dala a „Mignes“ c. operából, írta Thames, éneklé M. Szoyer Ilonka.

6. Magyar dalok, éneklé Fráter Loránd.

A 3-ik és 4-ik szám között 10 percnyi szünet. — A hangverseny kezdete pontban 8 órakor.

Tíz százalékos egyházi adókulcs.

A református presbyterium üléséből.

(Saját tudósítónktól.) Amilyen méltóságos volt a tegnapi presbiteri gyűlés első részében, olyan izgalmassá vált, akkor mikor az új egyházi adókulcs megállapításáról volt szó.

Uj egyházi adókulcs megállapítására azért volt szükség, mert a parochiális körök szerinti szervezkedés, új lelkesítő és tanítói állások kreálása a minden téren szükségessé vált fizetésrendezés nem kevesebb, mint évi 76 ezer korona költség többletet jelent a debreczeni egyháznak. Fedezetet pedig más uton nem talált a parochiális körök szervezésére kiküldött bizottság, mint az adóemelést. A kényes kérdést mindenben megvilágítja a küldöttségi jelentés idevágó pontja, mely így szól:

„Az új szükségleteket az eddigi egyházi adó nem fedezheti, mert ennek alapján az adóközségének növekedése folytán az 1907. évi legmagasabb kivetés is csak 44160 korona volt egyházi adóban és közalapi járulékból együtt. Uj adókulcsról kell tehát gondoskodnunk. De bármily szigorúan mérsékeljük ezután a lelkesítő kivetés és a többi személyi járandóságoknál a szükségletet; bármilyen jó akaratú és igyekezettel törekedtünk mérsékelt adókulcs alkalmazását hozni javaslatba, nagy sajnálatunkra a fentebbieknél fogva ezután sem javasolhatunk mást, — mint azt, hogy a személyi adó és a mindennemű pótdadó nélkül számított minden állami egyenes adó 10 százaléknak megfelelő vagyoni adó fogadtassék el és léptetessék életbe már 1909. évtől kezdve.“

Ez a javaslat nagy vitát provokált. Legelőször Márton Imre szólott hozzá. Ő elfogadja a javaslatot, mert kénytelen vele. Benne volt a küldöttségben és meggyőződött arról, hogy más uton nem lehet a kiadásokra fedezetet találni. De hogy az egyház érdekeit az adózók érdekeivel összhangba hozza, indítványozza, hogy a tíz százalékos adókulcs csak 1910. évtől számítottassék. 1909. évre maradjon meg a régi személyi adó és próbaképpen alkalmaztassék öt százalékos vagyoni adó.

Kola János dr. amellet van, hogy a javaslat szerint már 1909. évtől kezdve alkalmaztassék a tíz százalékos adó.

Dicsőfi József ugyan-e mellet van. Azt mondja, hogy a jó gazdának költségei fedezésére már jó előre kell gondoskodnia.

Pető Lajos azt indítványozza, hogy véglegesen csak 5 százalék legyen az adókulcs. A tíz százalék túl nagy terhet ró az adózó egyháztagokra. Azt hiszi, hogy az öt százalékos adójövedelem is elégséges lenne.

Márton Imre és Somogyi Pál egyértelműleg adnak felvilágosítást, hogy 5 százalékos adó nem lenne elégséges. Az eddig kivetett

47 ezer korona adóból csupán 22—24 ezer korona folyt be. Már pedig a parochiális körökre 65 ezer, a tanítói fizetésekre 14—20 ezer korona kell. Ezt másképp nem lehet fedezni, mint adóemeléssel. A behajtási rendszert ezután mindenestre jobban fogják megválogatni, hogy a kivetett adó fele, ezután ne vesszen el az egyházra nézve. Hogy milyen rendszert kövessen az egyház ennek a kérdésnek a tanulmányozására egy bizottságot fognak kiküldeni.

Simonffy Imre arról beszél, hogy eddig a református egyház tagjai ellentétben más városokbani állapotokkal összehasonlíthatatlanul kevés adót fizettek. Eddig ő 30 korona adót fizetett, ezután fog 210—220 koronát, de ő szívesen teszi. (Egyik oldalon éljenzés, másik oldalon zajos közbeszólások.)

Több kisebb felszólalás után Dicsőfi József szavazásra tette fel a kérdést. A szavazás névszerint történt. A tíz százalékos adókulcsot 31-en szavazták meg, ellene csupán 15-en szavaztak, így tehát az elnök kimondotta, hogy a presbyterium szótöbbséggel elfogadta a tíz százalékos adókulcsot. Azután arra szavaztak, hogy az új adókulcs 1909 évtől, vagy 1910-től számítson. A presbyterium szótöbbséggel az előbbi fogadta el. Több kisebb tárgy elintézése után a gyűlés az esti órákban véget ért.

Meghívó

a f. hó 14-ikén vasárnap délután 5 órakor a függ. kör helyiségében megtartandó intéző-bizottsági ülésre a tagokat meghívja s pontos megjelenést kér,

Kertész Mihály,
elnök.

Március 15.

A szabadság ünnepe Debreczenben.

A tavaszi szél mindig visszahozza annak a mámoros tavasznak emlékét, amely aranyos betűkkel íródott a mi történetünkbe. Még nem is bomladoznak a rügyek, csak a napsugár jött el, amely kicsókolja őket és már hozza a friss tavaszi szél március idusának perzselő hangulatát. Ha a könyvek nem is tanítanak a mi március 15-énk történetét a sorakozó évek ifjúságának, a tavasz hozná magával ezt a tanítást és önként támadnának az ünnepek, a március 15-iki ünnepek, amelyekben szépséges erővel árad annak a szép napnak lelkesítő hangulata. Debreczenben ez idén is az iskolák, az egyesületek hazafias ünnepélyeket tartanak március 15-én.

Az ünnepélyek műsorát nagyrésztben már közöltük. Legimpozánsabbnak — mint minden évben, úgy most is — a főiskolai ifjúság ünnepe ígérkezik. Ennek sorrendje a következő:

I. Gyülekezés d. u. háromnegyed 2 és 2 óra között a főiskola udvarán. Délután 2 órakor a Petőfi-szobornál: 1. Talpra magyar! Éneklé a Petőfi-dalkör. 2. Emlékbeszéd. Tartja Biró Zoltán joghallgató, a F. M. I. T. elnöke. 3. Nemzeti dal. Írta: Petőfi Sándor. Szavalja: Nagy Ferencz hittanhallgató. 4. A Petőfi-szobor megkoszorúzása a Petőfi-dalkör részéről Koncz Ákos titkár által. 5. Őseink emléke, Huber Károlytól. Előadja a Petőfi-dalkör.

II. Utána a főiskola udvarán. 1. Himnusz. Éneklé a főiskolai énekhar. 2. Emlékbeszéd. Tartja Fejes Gábor joghallgató. 3. Alkalmi szavalt. Előadja Németh Károly hittanhallgató. 4. Talpra magyar! Éneklé a főiskolai énekhar.

III. Végül a városháza előtt. 1. Himnusz. Éneklé a Munkás-dalegyet. 2. Emlékbeszéd. Tartja Hajdu Árpád hittanhallgató. 3. Nemzeti dal. Írta: Petőfi Sándor. Szavalja Kürthy Károly hittanhallgató. 4. Szózat. Éneklé: a közönség.

A főiskolától a városházáig tartandó felvonuláson az „Egyetértés“ dal- és zenekör zenekara játszik.

A múlt lapszámunkban közöltek kivül ünnepélyeket tartanak még: A felső kereskedelmi iskola ifjúsága hétfőn délután 10 órakor, a debreczeni ref. tanítóképző ifjúsága 15-én délután 5 órakor a kollégium dísztermében, a kereskedő ifjak társulata hétfőn este 8 és fél órakor a Royal dísztermében, a pincer tanonciskola hétfőn délután fél négy órakor az intézet helyiségében.

Séta a városban.

*

A Székely Társaság.

Jótekonysági s különböző nemes célú egyesületeink között első helyet foglal el a debreczeni Székely Társaság. Csendben, zajtalanul dolgozik és a debreczeni társadalom nagyrésze talán még tudomást sem vesz róla. Pedig pár évvel ezelőtt hangzatos és felkapott jelszó volt a székely népmentés, mely minden magyar ember ajkán ott lebegett. — Azonban a lelkesedés — mint annyi sok más esetben — itt is lohadt és a nemes eszmét, a hangzatos jelszavakat csupán néhány lelkes, agilis és önfeláldozó ember ülteti és ápolja a gyakorlatban nagyon sok közönnyel, rengeteg akadállyal küzdve.

A debreczeni Székely Társaságnak több száz főre menő tagja, harmincas választmánya van és mégis az egész egyesületet jóformán egy ember képezi: Székely Ferenc felmérési felügyelő, a Székely Társaságnak ügyvezető elnöke. Ő a választmány, az igazgatóság. Minden csöpp szabadejét csodálandó önzetlenséggel, bámulatos buzgalommal szenteli az egyesületnek s a társaság céljai elérésére. — Lépten-nyomon a mindenkori eszmék legrettegetesebb ellenségével, a közönnyel kell megküzdenie. De még így is vezetése alatt a debreczeni Székely Társaság nagy és jelentős eredményeket ért el. Ha pedig a székely népmentésnek vagy félszázad olyan rettenetetlen, ambiciózus katonája lenne, mint ő, akkor az egész székelykérdés rövid idő alatt meglenne oldva és ott az erdélyi havasokat egy megelégedett, jólétben élő nép lakná.

Csak egy pár adatot. A debreczeni Székely Társaság, mely az ország hasonnemű egyesületei között legerősebb, rövid működése alatt hetvenöt székely fiut ragadott ki az erdélyi havasok szomorúságából és helyezte el itt Debreczenben különböző iparágaknál, az lévén a cél, hogy ezeket kioktassa és belőlük tisztességes iparosokat neveljen. Hetvenöt megmentett lélek, hetvenöt megmentett élet. Bizony szép szó ez.

Azonkivül a Székely Társaság széleskörű erős propagandát indított a székely fürdők, a székely ásványvizékért. A tipikus székely szótteseket, varottasokat nagy tömegekben hozatja ide és árusítja. Hány nyomorgó székely családnak ad ezáltal kenyeret. Az ismert székely kabátoknak pedig egyszerűen olyan reklámot csinált, hogy debreczeni kereskedők révén még Oroszországba, Hollandiába is viszik ki azokat nagyobb mennyiségben.

De e cikk szük kerete nem is elégséges arra, hogy a székely népmentés mindama változatait felsoroljuk, melyeket a Székely Társaság folytat. Ez az egyesület valóban érde-

Hallatlan olcsó

1 pár férfi Chevró cipő 5 frt.
1 „ Női Chevró „ 4. —
Elegáns kalapok 1.50-től feljebb

A Központi Czipő és Kalap áruházban

Dreher sörcsarnok mellett.

Telefon 435.

Telefon 435.

mes a közönség nagyobb arányú támogatására, melyet azonban, sajnos, most nem élvez. Ez a Székely Társaság szerdán jótékony célú hangversenyt rendez. Szóljon a hangverseny iránti eddig is nagy mértékben megnyilvánuló érdeklődés ne csak a szereplő művészeknek, hanem a Székely Társaság nemes céljainak is. Végre törjön meg a közöny!

Petur.

Kitör a háború.

Az utolsó órában.

Napok kérdése a háború.

— Távirati tudósítás. —

Most már semmi kétség abban, hogy a közeljövőben, így lehet már napok múlva megdördülnek Belgrád alatt az ágyuk és kitör a háború a monarchia és Szerbia között. A nap folyamán érkezett táviratok a lehető legagályosabbnak festik a helyzetet és most már Budapesten és Bécsben sem titkolják, hogy a háború küszöbön áll.

Távirati értesüléseink itt következnek:

Belgrád, március 13. Novakovics miniszterelnök a minisztertanács nevében arra kérte Péter szerb királyt, hogy ne fogadja Forgách gróf osztrák-magyar nagykövetet. Az európai diplomáciai körökben ez a hír óriási meglepetést keltett és az a vélemény, hogy most már a monarchiát presztizse kötelezi, hogy erélyes lépésre szánja magát Szerbiával szemben.

Berlin, március 13. Egy német lap pétervári tudósítója megbízható forrásból arról értesül, hogy Forgách gróf újabb választ kér Szerbiától és ha Szerbia a felhívásnak nem enged, úgy a háború elkerülhetetlen.

London, március 13. A Daily Telegraph jelenti Belgrádból gróf Forgách felvilágosítást kért a szerb kormánytól, hogy miért osztottak ki fegyvereket a harmadik korosztálybeli tartalékosok között.

Berlin, március 13. Egy német újság belgrádi tudósítója meginterjuvulta Milovanovics külügyminisztert, ki így nyilatkozott:

Szerbia Németország iránt mindig tisztelettel viselkedett. Most is méltányolta Németország állásfoglalását, melylyel egy világ háború kitörését akarta megelőzni. Magától értetődik azonban, hogy Szerbia Ausztria-Magyarországgal szemben nem lehet loyális, mert a monarchia politikája Szerbiára nézve mindig önző és sértő volt.

Berlin, március 13. Egyik szászországi gyárban Szerbia sürgős szállításra óriási mennyiségű löport rendelt.

Bosnyák küldöttség Londonban.

London, március 13. Ezidő szerint egy bosnyák küldöttség időzik Angliában, hogy azokat az állítólagos jogtalanságokat, melyeket

a bosnyák lakosság Ausztria-Magyarországtól eltérni kénytelen, az angol közezség elé terjessze. A küldöttség tagjai Vaszilevics, a boszniai nemzeti központi szervezet elnöke, Sokola a szervezett egyik tagja és Radulovics, a Mostárban megjelent „Narod” című lap szerkesztője. Tegnap délután Vaselicki a „Nov. Vremja” londoni levelezője a küldöttség tiszteletére fogadást rendezett, hogy a küldöttség tagjait az angol képviselőkkel és hírlapírókkal megismertesse. A küldöttség azt kívánja, hogy Európa lépjen fel és érvényesítse befolyását Ausztria-Magyarország ellen, a mely a berlini szerződést megszegte. Az esetben, ha hábczura kerül a dolog, Bosznia és Hercegovina lakossága mint egy ember fog feltámadni és Montenegró felől fogják fegyverekkel ellátni.

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A SCOTT-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérik figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatása az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50.

Kapható minden gyógyszerárban

Thaly Kálmánról.

(Az ősz kuruc beteg. — A pozsonyi Toldy-kör és Thaly Kálmán.)

(Saját tudósítónktól.) Thaly Kálmánról, Debreczen első kerületének szeretett, országos nevű képviselőjéről tegnap két oldalról is kaptunk hírt, egy szomorú és egy kedvező, öröndetes hírt, mely utóbbi az ősz kuruc bokros érdemeinek újabb, szép elismeréséről szól.

Thaly Kálmánt most, mikor a munkában eltöltött hosszú évtizedek után joggal vágyhat pihenésre, egymásután látogatják meg a kellemetlen fájdalmas betegségek. Tavaly a szemét operálták, most pedig mint értesülünk, régebbi keletű rheumája vette elő, ugyannyira, hogy arca, halántéka, homloka fel van dagadva, ugyanannyira, hogy hosszabb kurának kénytelen magát alávetni. Betegsége azonban aggodalomra nem ad okot, de hosszú időre az ágyhoz, illetve szobájához köti.

Debreczen közönsége is bizonyára örömmel veszi tudomásul, hogy Thaly Kálmánt a pozsonyi Toldy-kör milyen szép elismerésben részesítette. Thaly Kálmán serleget csináltatott, melyet vonzó stíluszerűséggel március 15-én fognak felavatni. A serleg ezüstből való, 43 centiméter magas és renaissance stílusban van megalkotva. Fedelén egy Rákóczi-korabeli kuruc harcos ezüst szobrocskája áll, a sima felületre pedig elől II. Rákóczi Ferencz fejedelmi címere, hátul pedig hazai történetünk örök dicsőségű korszakának jelmondata: „Pro patria et libertate” van bevésve. Magának a serlegnek előoldalát jól sikerült Thaly Kálmán-relief díszíti, míg a hátsó oldalon Thaly címere s a Toldy-kör jelvénye között a következő szöveg olvasható: „A Toldy-kör Thaly Kálmán serlege, 1909. március 15.” A serleg felavatására a pozsonyiak nagy szeretettel készülnek.

Elite táncestély.

A „Bika” szálloda éttermének egyik asztaltársaságának tagja, névszerint: Bay András dr. Bay György, Bay István dr. Darvas Béla, Horogh Pál dr. Komlóssy Lajos, Klobusitzky Géza, Szikszai Szabó László dr. és Szunyogh Márton urak Bay Sándorné és Nadányi Miklósné urasszonyok védnöksége mellett fényesen sikerült táncestélyt rendeztek f. hó 10-én a „Royal” szálloda termeiben.

A rendezőség a védnöknőket és az urleányokat kellemes meglepetésben részesítette, a midőn nekik érkezésükkor szép virág csokrot nyújtott át szalmasárga színű szalagon ezen felirattal: „Nem házasodunk meg soha” asztaltársaság. — Debreczen, 1909. évi március hó 10-én.

A tánc este 15 órakor vette kezdetét, a szupé pedig virággal gazdagon díszített asztalok mellett hajnali két órakor volt.

A táncestély a legjobb hangulat mellett folyt le s a társaság csak reggeli 9 órakor oszlott széjjel.

Másnap a rendezőség különösen a városunkban maradt vidéki családok kedvéért a Bika szálloda kis éttermében „morzsa”-mulatságot rendezett, amely kitűnő kedély mellett reggeli 8 óráig tartott.

A tánchoz a zenét mindkét alkalommal Kiss Béla teljes zenekarával szolgáltatta.

A jelenvolak névsorát alábbiakban közöljük:

Urasszonyok: Bay Sándorné (Álmosd, Biharm.), özv. Bay Gáborné, Fráter Barnáné (Derecske, Biharm.), Juricskay Zoltáné (Rikozd, Biharm.), Komlóssy Arthurné, Latinovics Mihályné, ifj. Nadányi Miklósné (Fekete-Győrös, Biharm.), Ozory Istvánné, özv. Oláh Emilné (Tokaj), özv. Simonffy Béláné, özv. Somossy Miklósné, özv. Szilágyi Jenőné, Szalay Józsefné, Ujfalussy Józsefné.

Urleányok: Bay Katicza, Bay Gabi, Fráter Margit, Juricskay Mártha és Jolán, Komlóssy Rózsika, Latinovits Olga és Lili, Nadányi Lina, Oláh Lili, Ozory Vilma, Somossy Kató, Szalay Mártha, Szilágyi Georgina és Jeri, Ujfalussy Vera.

SZINHAZ.

Műsor:

Vasárnap délután bérletszünetben: Gyujtató, dráma. Pajkos diákok, operette.

Vasárnap este bérletszünetben: Erdészleány, operette.

Hétfőn „B” bérletben: Szavalat, Király házasodik, vigjáték.

Kedden „C” bérletben: Két pisztoly, népszinmű.

Szerdán „B” bérletben: Rigoletto, opera.

Csütörtökön „B” bérletben: Rezervisták, énekes bohózat.

Pénteken „C” bérletben: Erdészleány, operette.

Szombaton „A” bérletben: Erdészleány, operette.

Vasárnap délután bérletszünetben: Nagymama, operette.

Vasárnap este bérletszünetben: Erdészleány, operette.

Erdészleány.

— Operett-premier. —

Szép, kellemes hangulatokban gazdag estéje volt tegnap a debreczeni színháznak. Jarno operettje került bemutatóra az: *Erdészleány*.

Jarno zenéjében nem sok az eredetiség, a régi nemesebb zenéjű operettek benyomásai alól nem tud szabadulni, de elismerjük, hogy impressziói művészi izlésre vallanak s hogy végeredményében nagyon szívesen, ötletesen hangszerelt szubtilis muzsikát ad elejétől mind-

Gyapjuszövetek

árait a kedvező áralakulás folytán márczius 1-től kezdődőleg az árakat 10%-al leszállítottam. ◀▶▶▶

WEISZ ADOLF

posztó kereskedő Debreczen, Kossuth-utca 1. szám. Legszolidabb ▶◀ szabott árak. ▶◀

végig. A librettónak van egy magyar s egy cigányalakja, akik azután magyar és cigány zenemotívumokat interpretálnak.

A librettó, — mely nagyon hasonlatos a Madarász szövegéhez, — poétikus, kedves mesét ölel fel.

Földessy Ferencz (Horváth Kálmán) magyar katonaszökevény szereti Krisztina erdészleányt (Zilahyné S. Vilma) De kiderül, hogy Földessy katonaszökevény s letartóztatják. II. József császárt (Ternyey Lajos), — aki egy vadászat alkalmával inkognitóban, mint egyszerű vadász találkozik Krisztinával, — felkeresi a királyi palotában Krisztina, hogy kihallgatást eszközöljön ki számára a császárnál. A kedves, poétikus jelenetek alatt azután a császár és erdészleány egymásba szeretnek. De az idyll csak idyll marad és Krisztina mégis Földessy felesége lesz, anélkül, hogy a fiatal lányoknak a páholyokban és a parteren egyáltalában okuk lenne a pirulásra.

Általában sok a darabban a szeriozítás s zene és szöveg mintaszerű harmóniában ölelkeznek egymással.

Az előadás dicséretére válik a színházigazgatóságnak. Ebben a szezonban stilszerűben, fényesebben rendezett előadást nem látunk s most csakugyan büszke önérzettel vállalhatja a felelősséget a rendezésért Ferenczy Frigyes.

Mi nem szoktunk pazarul bánni a dicséretekkel s hőlmi hókusz-pókuszokkal nem hagyjuk magunkat félrevezetni, hiába is reklamiroz azok mellett a színházi iroda jelentése. De a tegnapi előadásért Ferenczyt méltán illeti elismerés. Egyébként a színházigazgatóság pazarul fényes kosztümökkel s új díszletekkel állította ki a darabot.

A címszerepet Zilahyné S. Vilma játszotta nagy jelentőségű művészi sikereinek számát gazdagítva. Előkelő finom izlése graciózan érvényesült játékaiban, énekekben egyaránt s korhűen pompás jelmezében bájos jelenség volt. Horváth Kálmán is uralta az ensemblét nagy és előkelő színpadi készségével, imponáló színpadratermettségével. Ternyey Lajos rokokó finomsága uralkodója is maradandóbb sikert biztosított a darabnak, amelyhez hozzájárult Zsigmond Anna csodálatos, szépen fejlődött ének- és játékbéli készsége. Pompás szerepe van a darabban Gyöngyi Izsónak.

A többi szereplők az elsőrangú gondossággal beállított karokkal meghozták az idei szezon sláger-operettjének azt az általános érdeklődést, amely hosszú időn keresztül műsoron fogja tartani az Erdészleányt.

Mindezek után felesleges is külön felemlíteni, hogy a zenekart Mártonfalvy György vezette, ez a zseniális muzsikós, aki szinte erejét meghaladó ügybuzgósággal tanította be a darab zenei részét. Sz. Z.

A színház hírei. Erdészleány. Ezt a nagystíli operettét az igazgatóság kénytelenítve van hétfőn levenni a műsorról, mert a március 15-iki ünnepnap megkivánja a hazafias darabot. Kedden, szerdán, csütörtökön pedig az országos színész-kongresszus lesz, amelyen a társulat három tagja, Ternyey, Horváth, Tallián képviselik a debreczeni színtársulatot. Pénteken azonban újból az „Erdészleány“ kerül színre. — Király házassodik. Tóth Kálmán klasszikus vigjátéka kerül színre március 15-én, Kiskopjai

szerepében Zilahi Gyulával, kinek ez tudvalevőleg legjobb szerepének egyike. Ezt megelőzői ünnepi nyitány és szavaltat. — Rezervisták. Ezt a kitünő énekes bohózatot eleveníti fel az igazgatóság, mely annakidején a Népszínház egyik legvonzóbb műsordarabja volt. A Rezervisták az egész személyzetet foglalkoztatja.

Élő fákllya.

Megégett gyermek.

Megdöböntő, bgrzalmas szerencsétlenségről ad hírt telefonon tiszalöki tudósítónk. A szerencsétlenség Toma Péter ottani gazdálkodó házában történt és annak áldozata, egy kis öt éves ártatlan gyermek borzalmasan megcsontított testtel, holtan fekszik a község hullaházában.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy az öt éves Toma József míg szülei nem voltak otthon, egyedül, minden őrizet nélkül játszódni kezdett. Mikor már minden játékát meguntta, a gyertyát kezdte babrálni. Eközben a láng bekapott a ruhájába. A kis fiu rémülten szaladt ki az udvarra.

A szél csak jobban szította ruhácskáján a lángokat, míg csak a szerencsétlen a füsttől, a lángtól eszméletlenül összerogyva, a legrettenetesebb halált halta. A borzalmas esetről még a szülők is hazatérjükkor értesültek nagy megdöbbenéssel, de már ekkor későn volt minden. Az ügyészség a szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálatot indított.

A kereskedő ifjak mulattsága.

Érdekes kabaré.

A debreczeni kereskedő ifjak dalköre fényesen sikerült mulatságot rendezett tegnap este a „Royal“ nagy termében. A mulatságot kiválóan összeállított műsor előzte meg.

Magyari Imre megnyitója után a dalkör Fráter nótákat énekelt megleő precizitással és összhanggal. Az est fénypontja a következő szám volt: Patterman Ida, Békéssi Anna és Szenes Jenő triója, amely óriási tapsra ragadta a megjelent közönséget. — A dalkör Kossuth-nótái után a színtársulat művésze, Ligeti Lajos énekelt ügyes kuplékat a töle megszokott kiválósággal. Az est másik fénypontja a Borus Mihály felolvasása volt. Irodalmi értékű, hangulatos dologt produkált. A dalkör Dankó-nótái után megkezdődött a tánc s a gyönyörű párok pirosló arccal mulattak a hajnali órákig. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Grünfeld Dávidné, Szűcs Gusztávné, özv. Kémeri Lajosné, Nagy Lajosné, Papp Györgyné, Tóth Károlyné, Jeszenszky Józsefné, Katona Imréné, Németh Dávidné, Straka Péterné, Dózer Mihályné, Békéssy Arthurné, Juhász Lajosné, Rajczy Lajosné, özv. Sinay Jánosné, Bátor Józsefné, Merkli Ferenczné, Csapó Lászlóné, özv. Pattermann Józsefné, Schvarcz Dánielné, Lechner Károlyné, Váradi Józsefné, Jándi Mihályné, Gyarmati Mihályné, Burai Sándorné.

Urleányok: Grünfeld Szeréna, Nagy Margit, Mariska, Erzsi, Papp Erzsike, Tóth Ilonka és Mariska, Ujvári Ida, (Érkeserti) Katona Katica és Menyike, Németh Ilonka, Kiss Emma, Dózer Annuska és Bözsike, Békéssy Annuska és Blanka, Juhász Etelka és Ilona, Rajczy Mariska és Margitka, Sinay Idus és Bözsi, Gyüre Berta, Báthory Emma és Ilonka, Gattermann Ida, Brunner Aliczi, Lechner Mariska és Bözsike, Váradi nővérek, Gyarmati nővérek, Burai Rózsika.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) korona
25)

kizárólag

MANDEL LIPÓT

raktárában.

2514

HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. Ma, vasárnap a református templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: a Nagytemplomban prédikál Boér Károly segédlelkész, Kistemplomban Szarka Boldizsár segédlelkész, Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, Ispótytemplomban Dicsőfi József lelkész, — a Szegényházban Hajdu Zsigmond püsp. titk., a Csapókerben Kovács János népiskolai felügyelő, vallásánár, a Homokkerben Sárközy Lajos főisk. senior. — A délelőtti 11 óras istentiszteletet Könyves Tóth Kálmán lelkész fogja tartani a Kistemplomban. — A római katolikus templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak: Reggel 6 órakor csendes szent mise, 7 órakor csendes szent mise, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjuság részére csendes szent misét mond; 9 órakor az ünnepi nagymiséét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi segédlettel, utánna szent beszéd, háromnegyed 11 órakor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső, helyettes iskola igazgató mond; fél 12 órakor csendes szt. mise. Délután fél 3 órakor Gróh Ferenc prépost keresztény tanítást tart, 3 órakor keresztutit ajátosság, utánna rózsafüzér. 5 órakor a Jézus szentséges Szive társulatának hónapos ajátossága, szent beszéd, körmenettel. Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtti 10 órakor az istentiszteletet Hudák János s.-lelkész végzi.

Egyházi ügyek. A tegnapi református presbyteri gyűlésen először több kisebb tárgyat intéztek el. A többek között határozatba ment, hogy a törvényhatósági bizottság népnevelési bizottságába Szele György lelkészt küldik ki, továbbá, hogy a felsőbb leányiskolai tanárok fizetés kiegészítésére nézve államségélyért a miniszterhez kérvényt terjesztek fel.

Iparosok figyelmébe. A debreczeni ipartestület tagjai értesítettek, hogy a mult 1908. évről szóló előjárósági évi jelentés a testület helyiségében átvehető. Az ipartestület elnöksége.

A „közhaznu munkáskertek egyesületének“ szervező bizottsága tisztelettel tudomására adja, hogy a közraktár és Homokkert melletti „Petőfi“ telep 94 kertjére a bérletek — a jelentkezők nagy számára való tekintettel — sürgősen megkötdendők a Stern kefégyár városi raktárában (Casino épület alatt) hol is a tervek és feltételek megtekinthetők.

„Henneberg-selyem“

méterje, továbbá selyem Voiles, Messaline, Taffet Caméléon, Armure Siréne, Cristalline, Ottoman, Surah stb. bérmentve elvámolva, házhoz szállítva. Minta postafordultával. Duplabélyeg Svájcba.

csak akkor valódi, ha tölem rendeltetik, fekete, fehér és színes 1 K 35-től 24 K 50 f.-ig méterje, sima, vonalozott, tarka, mintázott, damaszt stb.
Selyem damaszt. K 1.65--24.50
Selyem basztruhaal- „ 1.15--24.50
jankint „ 19.50--85.50
Foulard-selyem nyo- „ 1.15-- 8.35
mott „ 1.15-- 8.35
Menyasszonyi selyem K. 1.35--24.50
Báli selyem „ 1.15--24.50
Bluz-selyem „ 1.15--24.50

Seidenfabrikt. HENNEBERG, Zürich.

A német császárné udvari szállítója.

— **A debreczeni ref. egyház ösztöndíjbizottsága** által 1909. év március hó 17-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgy: Ösztöndíj odaítélése.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt hét folyamán városunk területén a következő házasságkötések történtek: Egri Ferencz ref.—Győrösi Eszter ref., Takaró Sándor ref.—Némethy Mária ref., Faragó István ref.—Katona Zsuzsanna ref., Winkler Ernő r. kath.—Tóth Anna r. kath., Lakatos Sándor ref.—Kállai Erzsébet ref., Fehér József ref.—Albert Eszter ref., Kerekgyártó József ref.—Kászonyi Juliánna r. k., Némethi István ref.—Tóth Mária ref., Kádár István ref., Balogh Erzsébet ref., Vincze János r. kath.—Kovács Juliánna ref.

Menyasszonyi kelengyék, valamint női divatárak legjobb minőségben, szabott áron beszerezhetők Szépe Lajos üzletében Kossuth-utca 5.

— **Bőr kiütések ellen a leghirveesebb orvosok** a páratlan összetételű, természetadta **Ferenc József-keserűvizet** alapos vértisztító hatása miatt már évtizedek óta kiváló gyógyeredményre rendelik. Naponként éhgyomorral fél pohárral iszunk. Bevásárlásnál úgy a fűszerüzletekben, mint a gyógyszertárakban kérjen határozottan „Ferenc József”-keserűvizet.

— **A „Hunnia” első productumai.** Alig néhá y napja, hogy a „Hunnia” fényképészeti verseny-műterem a Csapó-utca 1 szám alatt megkezdte működését, és máris nagyon szép eredményeit láthatja a modern fényképezésnek az, aki Zavatzky Leo kirakatában megnézi a gyermekfelvételeknek ezt a bájos csoportozatát. vagy Aczél Henrik főtéri kirakatában Lugosi Béla színművész pompásan sikerült képeit. Az atelier, mely a verseny-műterem elnevezést viseli, a kiállított fényképek után ítélve, úgy látszik tényleg versenyképes, amiért bárki meggyőződhetik, ha a kiállított képeket megtekinti.

— **A mezőgazdák érdekelni fogja,** hogy az utóbbi két évben az impregnált répmag körül keletkezett vita és a szaksajtóban fejlődött tollharc jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impregnált répmag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk a répmag termelés hazájában Quedlinburgban (Észak-Németország) gazdák és kereskedők kívánságára „Répmagot Impregnáló Vállalat” létesült Waegener és Társa cég alatt, ahol bizonyos illeték ellenében úgy gazdák mint kereskedők impregnáltatják répmagjaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint halljuk, rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét rácafoltt a hivatalos, szürke teoriára, és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agitált, csődött mondott. Hogyan is mondta boldogult Pulszky: „A kutya ugat, a karaván halad.”

— **Az emberiség nagy tömege** pusztul el legnagyobb ellensége, a tüdővész által. Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen, mint annakelőtte. A modern gyógytudomány a „Sirolin-Roche”-ban egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész tova terjedését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a testsúlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. Amellett ezen szer kellemesen szedhető s húzamosabb használatnál is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszertárakban.

— **Uj fényképészeti műterem** nyílt meg a Gondy-féle fényirda helyiségében Szent Anna-utca 5. szám alatt. Az új tulajdonos Brassay Zoltán egy jeles képzettségű kiváló szakember, aki elsörendű tudásával is modern üzleti elveivel új életet fog vinni a vállalatba és hisszük, és hogy a közönség Brassay ujjalakított fényiridáját rövidesen megkedveli és támogatásával pártolni fogja. Ajánljuk az új fényképészeti közönség figyelmébe.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a tavaszi szezon folyó hó 17-én megkezdődik. Beiratkozások elfogadtnak bármely időben Péterfia-utca 2. szám alatt. Telefon 510.

— **Tisztító kalapos műhelyben** mindenféle kemény, vagy puha és cilinder kalapok tisztítását előnyösen eszközölhetem. Beliczay Lajos kalapos, Piac-utca 34. sz. alatt, a posta mellett.

— **Dr. Ember Ernő** ügyvédi irodáját Debreczenben, Piac-utca 6. szám 1-ső emelet megnyitotta.

— **Pörkölt kávé** különlegességek villany üzemi kávé pörkölte a kirakatba. Félegyházi Jánosnál Piac és Miklós-utca sarok.

— **Dr. Tihanyi Béla** az összes gyógytudományok tudora, Korányi tanár belklinikájának volt orvosa, belgyógyász, orr, gége és fül orvos rendel d. e. 8—10-ig és d. u. fél 3-tól 4 óráig Piac-utca 73. sz. alatt.

— **Uraktól** levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen, Bádogos-utca 1.

— **Menyasszonyi ajándéktárgyak,** bernadorfi evőszközök, alpaca és kina-ezüstből, olcsón csakis a Budapesti Koronás Áruházban, Debreczen, Piac-utca 7.

— **Helyben** a legforgalmasabb helyen egy fűszer üzlet helyiség berendezéssel azonnal eladó. Hatvan-utca 7.

— **Gyermekkoscsikat,** szabadalmazott gyermekszék, amely koscsinak is átalakítható, 10 koronától, gyermek járószék 4 korona. — Óriási választékban csakis a Budapesti Koronás Áruházban, Debreczen, Piac-utca 7.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmait, csuzos és köszvényes bajos és mindenféle gyuladások a „Moll-féle sóborszesz”-szel gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára kor. 2.—. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 4

— **Öngyújtó** csoda ujdonság elpusztíthatatlan 1 kor., zseb villany-lámpa 1 kor. 50 fillér, csakis a Budapesti Koronás Áruházban Debreczen, Piac-utca 7.

— **Jó megjelenésű** egyén, ki helyi ismerettel bír, kiadóhivatalunk részére felvétetik.

— **Fatálcák,** nickeltálcák, tortatálcák óriási választékban, olcsón csakis a Budapesti Koronás Áruházban Debreczen, Piac-utca 7.

— **Cimbalom** pedálos, teljesen új, messé olcsó áron eladó Cserepes-u. 11. sz.

— **Diabolojáték,** gummi-labdák legolcsóbbak a Budapesti Koronás Áruházban Debreczen, Piac-utca 7. Viszontelárusítóknak nagy árkedvezmény.

— **Sétabotok,** legujabbak, óriási választékban, csodaolcsón csakis Budapesti Koronás Áruházban, Debreczen, Piac-utca 7. Viszontelárusítóknak nagy árkedvezmény.

— **Tajtékpipák,** acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádogos-utca 4. szám.

— **A nátháról.** Azon általánosan elterjedt nézet, mintha a nátha egészséges volna és hogy egy hatalmas nátha egyéb betegségek kitérését megakadályozná, igen nagy tévedésen alapul. Ez már abból is kitűnik, hogy minden nátha kisebb-nagyobb fokú lázzal jár. Sok esetben a nátha épséggel nem vesztélytelen. Főleg gyermekeknek és gyenge szervezettelűeknek a nátha bizonyos körülmények között életveszélyes következményekkel járhat, kiváltképpen súlyos tüdő és légcső hurutot vonhat maga után. Ennélfogva fontos egészségügyi szabály, hogy minden nátha ellen azonnal védekezzünk. Gyógyító szer gyanánt a „Forman” nevű nátha-aether alkalmazandó, amely orvosi tekintélyek által sokfelé, mint valóban eszményi nátha ellenes szer lett elismerve. A forman a menthol chloros methylaetherje. Hatásának sajátossága főleg abban rejlik, hogy majdnem rögtön könnyebbülést szerez a fejben és az orrjáratban. Hatása valóban meglepő. Alkalmazási módja igen egyszerű. — A legtöbb esetben elegendő a forman-gyapot alkalmazása, mely olcsó kis dobozokba csomagolva minden gyógyszertárban 40 fillérért kapható. Tóth Béla gyógyszerész Tisza-palota.

— **Minden szőlősgazda** ingyen és bérmentve kérje a „Milleniumtelep” Nagyösz, Torontál megye, magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzékét legjobb fajú és válogatott minőségű szőlőoltványokról. Ezre 71 koronától feljebb.

TÁVIRATOK.

Wekerle a királynál.

Budapest, március 13. Wekerle Sándor miniszterelnök hétfőn Bécsbe utazik, hogy ő felsége előtt kihallgatáson jelenjen meg. Félhivatalos közlés szerint az a hír, mintha holnap Bécsben közös miniszteri értekezlet volna tervbe véve, nem felel meg a valóságnak, csupán arról van szó, hogy a miniszterelnök Aehrethallal fog tárgyalásokat folytatni.

A Polonyi-pör vidéki törvényszék előtt.

Budapest, március 13. A budapesti ügyészség indítványt tett, hogy a Polonyi—Lengyel-pörben vidéki törvényszék, illetve esküdtbíróság delegáltassék, mert a pör már nem magán-, hanem politikai természetű és a vidéken a közvélemény nincs annyira a pör politikai hatása alatt.

Forman
nátha ellen

Hatása meglepő! Szélessége ára 40 fillér.

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű. Női divatárak. Külön szőnyegosztály. 2455

Óriási választék!

Szép mellet

dus keblet érhet el minden nő bármilyen korban egy hónap alatt biztosan dr. DAVYSON világhírű keblekrémje által. Egyetlen szer a nők mellének gyors kifejlésztésére és kerek, kemény, telt és jól kifejlődött keblet elérésére. Garantált ártalmatlan külső gyógymód meglepően reális és bámulatos hatással. Egyszerű betörzsölés elégséges. Egészségre teljesen ártalmatlan. Számos hálairat. Egy tégely a sikerre elegendő, ára 5 frt. Postai szétküldés utánvétellel vagy bankjeggy beküldése után

2546
GANIBAL B. M. vegyész által Wien III.

**FESTÉK-, LAKK-
... ÉS KENCZE ...**

szükségletét legolcsóbban

NEUMANN GYULA

„Festék-írálynál”
szerezheti be

Hatvan-utca 8. sz.

Korpát, erőtakarmányt melassét

jutányos feltételek mellett szállít helyben és bármely állomásra

Horváth Gusztáv

Debreczen,

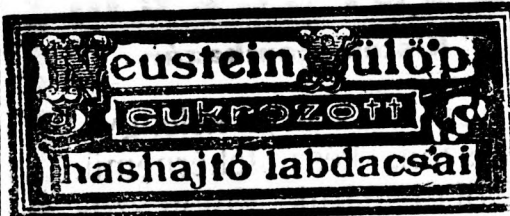
Teleki-utca 79. sz. alatt.

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi Minden doboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz

Legolcsóbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ.**

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fentü szer mentes minden káros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmainál. könnyű székletétet szerez, vértisztító egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

legyőzése, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, egy tekercs 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előreküldése mellett bérmentve **Óvás!** Utánzatoktól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó piluláit“ tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törv. által védett csomagjainknek cégünknek rajta kell lennie.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerész Szent Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.

2314 Kapható minden gyógyszerárban.

„Aczélgörrredőnyt“

Első minőségűt ajánlunk kartellen kívül, azonkívül faredőnyöket (ablaknak, ajtónak) léczredőnyöket (különböző színekben) ponyvaszerkezeteket stb.

E. S. ROSENTHAL'S ERBEN
Bécs, (Wien) XV.
Rosinagasse 19.

Takarék tüzhelyek,
főző-edények, gazdasági
eszközök, Peronospora
fecskeendők, eperjesi cse-
répkályhák raktára

Kovács Gyula

vasüzletében

„BIKA“-szálloda mellett.

Sérvben szenvedők!!

A KELETI-féle cs. és kir. szabadalmazott pneumatikusgummi-pelottával ellátott **sérvkötők** a legnagyobb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobb a maguk nemében! Alkalmos szerkezetük folytán a legnagyobb és legrégibb sérveket biztosan visszafertájk.

Árak: Egyoldalu 12.— K. Kétoldalu 24.— K.

Lányék sérvkötők egyszerű, de tartós minőség:

Egyoldalu: 6.— 8.— és 10 korona.

Kétoldalu: 12.—, 16.— és 20 korona.

Köviúksérvkötők, haskötők lógóhas, gyomor vagy vesebaj ellen.

Uj! Görcsérharisnyák, varrat nélkül. Uj!

Havibaj-kötélekek, heretartók stb., valamint a betegápoláshoz és betegnyelemhez szükséges összes készülékeket a legjobb kivitelben, eredeti gyári árak mellett szállít:

KELETI J. orvos-sebész
műszer-kötszergyáros
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Olcsó szabadalmazott

beton tömbös csóvas oszloppal

sodronykerítések

és szab.

szőlőlugas oszlopokat

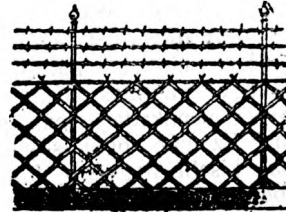
készít.

Neubauer János

sodronymű gyáros.
DEBRECZEN,

Kétmalom-u. 4. sz.

Kívánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Honi ipar!

Kizárólag saját gyártmány!

Legolcsóbb bevásárlási forrás sodronyfonat, kerítés, vas- és rézbutor és sodronyágybetét beszerzésére.

HICKER GY. vas- és réz-butorgyára

Budapest, VII., Holló-u. 3. (Dob-utca mellett.)

Árjegyzék ingyen!

Rézágak . . . 35.—frtől.
Gyermekágyak 11.—frtől.
Vaskeretű ágybetét . . . 5.50 frt.
Fakeretű ágybetét . . . 3.50 frt.
Összecsukó vaságy . . . 5.— frt.
Rézkaris . . . 2.50 frt.
Tábori ágy sodronnyal . . . 8.— frt.
Ezen erős szerkezetű tömör vaságy rézússzel, acél sodronybetéttel 15 frt.

Telefon 22—66.

Telefon 5. **Aratógépeket,** Telefon 5.

kéveköttő, marokrakó és fűkaszállókat a legteljesebb felelősség és kedvező fizetési feltételek mellett szállít olcsóbban, mint bárhol

BAGI ISTVÁN

gazdasági gépműhelye és gépraktára

mint szakértő iparos, díjmentesen felszereli és munkába állítja. Ajánlja továbbá saját talmányu szántóvető tengeri-gépeit csekély 25 koronáért darabonként és általában a legolcsóbb bevásárlási forrás gazdasági gépekben.

Tisztelettel:

Bagi István.

2266

Tessék ajánlatot kérni.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor és nem megadó! Fényes köszönőlevelek. — Orvosilag ajánlva.

„SANITAS“ intézet

VELBURG P. 191. Bayern.

2467

Nincs többé haj!

2547

Ganibal csodás

szőrtelenítő vize

2 perc alatt, egyszeri használat után teljesen eltünteti gyökerestől az arcon és a testen (kézen, karon és lábakon) nőtt szőrszálakat. Nem izgatja a bőrt. Hatása biztos, állandó, tökéletesen ártalmatlan és kellemes illatu. Sok hálaírat. Egy flacon erős arcszőrkökhöz 5 frt, esthez 5 frt, nagy üveg uraknak testszőr ellen 6 frt. Postai szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldése után

GANIBAL B. M. vegyész által Wien III.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
W., Leipzigerstrasse 112. 58, rue Lafayette. Edeburgstr. 299.

Butorvevők!

Modern, izléses finom

butorainkat

üzletünk áthelyezése miatt

mélyen leszállított árakban

ajánljuk.

Teljes lakberendezések, mahagoni, palisander, kőrisfa stb. fényezett butorokból. Legjobb erős és modern matt butorok, kárpitozott. Vas- és rézbutorok dus választékban.

Érdekere vigyázó butorvevő nem hagyhatja ezen előnyös alkalmat figyelmen kívül.

Grósz József és Péter

Piacz-utca 70.

A KÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Ajánlom Ungvári Andornak a városhoz közel, a nagylétei ut mentén fekvő 16 holdas elparcellázni való kitérő homok talaját, melynek négyszögöle az I-ső dűlőben 1 korona, a II-ik dűlőben 90 fillér. Ugyazint Ungvári Andornak tulajdonát képező, a Kondorosi belső csatorna mellett fekvő 42 holdas homok-talaját 1905-ben szőlőnek szintén én parcelláztam el.

Bővebb felvilágosítással szolgál

TARR MIHÁLYadás-vételi, állást
: szerző irodája :

HATVAN-UTCA 5.

TELEFON 633.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Légszesz és villamos csillárokat,
ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készit petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakit villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási fölülmulhatatlan vivmánya a legújabb égő légszeszlámpák 50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fénynyel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA
AZ ÁRAMI FELÜBVELET MELLETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
MÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utcza 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.

Van szerencsém a nagyérdemű pászka-fogyasztó közönséget értesíteni, hogy a kor haladásával lépést tartva, többszörösen ujonnan felszerelt gépeimet ismét közelebb hozva a tökéletesítéshez, a sütést megkezdtem és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy most is mint az előző években t. megrendelőimnek kritikán felül „tisztá”, a legfokozottabb igényeket is kielégítően „izlése” és a viszonyokhoz képest

olcsó pászkaival

szolgálhatok.

Midőn ezt a t. közönség b. tudomására hozom, bátor vagyok ezen eléggé nem hangsúlyozható figyelmeztetést tenni, miszerint kérem b. megrendeléseit idejekorán hozzám juttatni, mert ellenkező esetben az előző évek tanúságai szerint azon kellemetlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Pászkát 10 kilogrammos csomagokban bárhova szállítok.

B. megrendeléseiket ismételve kérem, maradtam tisztelettel:

WEISZ JÓZSEF

Piacz-u. 11. szám Lusztig Károly mellett.

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények és láb-
zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér-
javító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravallo-nál

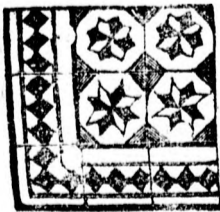
Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér,
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

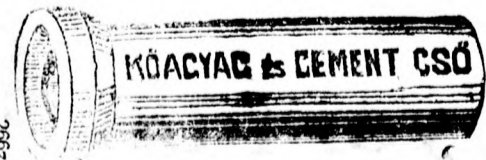
Ifjabb WALLA JÓZSEF

mozaik-, cementáru- és műkö-
gyára, építési anyagok raktára

Budapest. Iroda: VII., Rottenbiller-u. 15.

Márványmozaik lapok.
Mintázott cementlapok.
Karmantyus betoncsövek.
Különböző műkőmunkák.
Granit-teraszok. Betonmunkák.
Csatornázások.
Falburkolások.
Metlachi lapok.
Kermit és klinker-lapok.
Fayence-lapok.
Keltelmi lapok.
Terrakotta áruk.
Kőanyagcsövek.
Chamotte téglák és agyag.
Portland és románcement.

Telefon 76—36.

Telefon 76—36.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érde-
kében s erre legalkalmasabb szer a

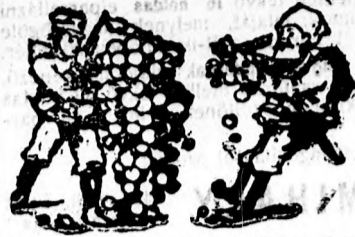
Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvaságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvrösséget. Az eldurvult, kirepedezett ésszelkifujta arcot vagy kezet, a legrovidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Póder alá is igen ajánlható!
Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen ímmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s forrattára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Szőlőoltvány.

szállít fajtis-
tasáért jöt-
álva legdu-
sabb válasz-
tékban má i
évek óta eis-
nek és meg-
bizhatóbbnak
ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdo-
nos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz.
(Nagy küküllő m.) Tessék képes árjegyzéket
kérni! Az árjegyzékben található az ország
minden részéből érkezett elismerő levelek, en-
nélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének
megtétele előtt az ismerős személyiségektől
ugy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerez-
het magának fenti szőlőtelep feltétlen meg-
bizhatóságáról. 2210

Több mint 5000 létesítmény.

Echardt Vilmos és Hotop Ernő

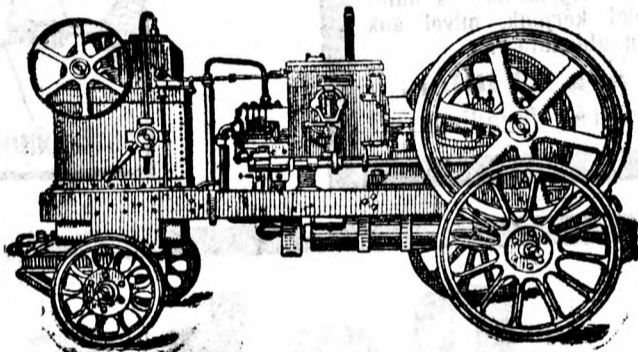
részvénytársaság

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és építünk 1870. év óta: Tégláégetőket, tetőcserép-
gyárakat, chamotte-téglagyárakat, mészegetőket, magnezitgyárakat,
mészhomokkőgyárakat, tüzelési berendezéseket, gyárkérményeket,
kazánbefalazásokat.

Eredeti „OTTO” benzin-lokomobilok

Műhely: BUDAPEST,
IX., Mester-utca 13. sz.

Műhely: BUDAPEST,
IX., Mester-utca 31. sz.

2554
benzin-, petrolin-, világítógáz-, földgáz- és szivógázmotorokat 1—1500 lóerőig
gyárt elismert elsőrangú, versenyműkült kivitelben csakis LANGEN és VOLF motorgyára Budapest, IV., Váci-körül 59.

Miért kellene önnek szenvednie,

mikor egy új gyógyító
rendszer alapján a
légsőhurut

Ifjú korában súlyosan szenvedett.

Férfi korában, erős, egészséges.

asthma

tüdőbaj
tüdővérzés
gyomorhaj

elhárítható? Ez a gyógyító rendszer már ezreknek szerzett megkönnyebbülést és végül teljes gyógyulást olyanoknak, akik már maguk sem bíztak többé helyzetük javulásában s akikről már az orvosok is lemondottak. Nem valami titkos szerről van itt szó, hanem a természeti gyógy mód legelőkelőbb tudósai tanulmányainak és tapasztalatainak eredményéről, miket hosszú gyakorlat alatt a mondtott minőségű több mint 50.000 beteg után gyűjtöttek. Kérje el levelező-lapon a „Spiro-spero” („Remélj, amíg lélegzeni tudsz”) című 88 oldalas füzetet, az megmond minden tudnivalót és magában foglal nagy mennyiségű köszönő és elismerő iratot. Teljesen díjtalanul megküldi önnek a 2592

több bizalmam azokban van.” Dr. M. orvos H.-ban: „Egy betegemtől értesültem az ön kitűnő gyógy-
módjáról s nem habozom bővebb részletek után önt
megkeresni, mivel a szegény szenvedők érdekében
valónak látom, hogy értékes tapasztalatait megis-
merjem” stb. Később ugyanaz az orvos ezt írja:
„Gyógyító tervét igen kitűnőnek és egyedül való
helyesnek találom, rendelkezéseinek idővös voltáról
meg vagyok győződve s teljesen egyetérték önnel.
Fr. Ottó ur D.-ben írja: Dr. B. házi orvosom nagyon
szorgosan ajánlotta nekem az ön gyógyrendszerét.

„Spiro-spero” gyógyintézet Dresden-Niegerslönitz, Schulstrasse 221/a.

1909. márc. hó 18-án csütörtökön este 8 óra-
kor az „Arany-Bika szálloda disztermében

SZÉKELY-TÁRSASÁG

hangversenye

MÁRKUSNÉ SZOYER ILONKA

a m. kir. operaház művésznője,

FRÁTER LORÁND

dalköltő és

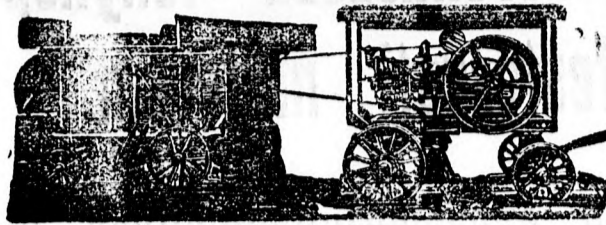
DIENZL OSZKÁR

zongoraművész közreműködésével.

Jegyek kaphatók a következő helyárák mel-
lett: Páholy **20** kor., I. rendű ülőhely 1—5 sor
5 kor., II. rendű ülőhely 6—8 sor **4** kor.,
III. rendű ülőhely 9—10 sor **3** kor., Állóhely
2 kor. — **Csáthy Ferencz könyv- és**
zenemű-kereskedésében Debreczen,
II., Egyháztér 2-ik szám.

OSERS és BAUER.

Kizárólagos motorgyár: **WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81—83a.**
Magyarországi fióktelep: **BUDAPEST, VI., Podmaniczky-u. 18.**

Benzin- lokomobilos

cséplőszerelvények a legszo-
lidabb kivitelben.

Benzinmotorok.

Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2—3 fillér üzemköltség óra-lőerőnkint. Több száz telep
üzemben. **Elsőrendű szolid gyártmány!** Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és
árjegyzék ingyen. Benzin-lokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a követke-
zőknél tekinthetők meg üzemben: Ifj. Rohody Pál, Berczel, Szabolcsm. 4 HP. cséplő-
szerelvény. Farkas Ferencz, Berczel, Szabolcsm. 4 HP. cséplőszerelvény. Jeskó Mihály,
Csemernye, Varannó mellett, 8 HP. cséplőszerelvény. Dörner Károly, Nagyazar, Gál-
szécs mellett, 10 HP. cséplőszerelvény. Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett,
4 HP. cséplőszerelvény. Kovács Albert, Berencs, Pátróha mellett 4 HP. cséplőszerelvény.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény elegendő csak	}	1 szelvény 7 korona.
		1 szelvény 10 korona.
		1 szelvény 12 korona.
		1 szelvény 15 korona.
		1 szelvény 17 korona.
		1 szelvény 18 korona.
		1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K-ért, szintgy fel-
öltőszövetet, turistalódent, selyemkangarnt stb. gyári áron
küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert
posztgyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szö-
vetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a
gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahü,
figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelés-
nél is, teljesen friss árban.

Házi és gazdasági

:: kerttulajdonosok ::

ültessetek

SPÁRGÁT!

Ennél finomabb és egészségesebb főzelék nem létezik.
Szállítunk erőteljes gökereket: **Braunschweigi**
óriás, **Conovers colossal, Palmetto,**
Hófej óriásifajokból! 100 db. 3.50 K.
1000 db. 28 K. Egyéb faiskolai és szőlőtermé-
kekről árjegyzéket ingyen küld!

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőültetvénytelepek

2153

!! 1909 !!

Tavaszi ujdonság.

Rózsa-féle

Legnagyobb Női felöltő és Kalap Áruház
Debrecen, Kistemplombazár.

Divatos tavaszi Paletó 12 k. feljebb.

"	"	Raglan 10	"	"
"	"	Alj 5	"	"
"	"	Rimona 12	"	"
"	"	Leány gallér 5	"	"
"	"	Női kalap 5	"	"

Model kalapok, Pongyolák, blousok,
leányka ruhák, sapkák, bábék rend-
kívüli olcsó árak mellett.

!! Saját műhelyünkben mértékvállalat !!

A gazdaközönség figyelmébe.

Banküzletem a következő üzletágakra terjed ki:

BANKOSZTÁLY.

Értékpapíroknak napi árbani vételére
és eladására s ezekre való kölcsönök
nyújtására.

Birtokokra és házakra legelőnyö-
sebb **törlesztéses** és **váltó** köl-
csönöknek folyósítására.

Birtokok parcellázására, parcel-
lázások **financirozására,** birtok-
kok **vételére** és **eladására.**

Váltók leszámítolására, építési
kölcsönök folyósítására és minden-
nemű bankügyletek lebonyolítására.

ÁRUOSZTÁLY.

**Termények vételére, termény-
előlegek nyújtására,** bor gyapju,
mész, tűzifa, szén, szalonna vételének,
eladásának közvetítésére.

BIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY. Tűz, jég és **életbiztosítási** ügyle-
teknek legelőnyösebb feltételek mellett
való kötésére.

Ajánlatokkal kérelemre szolgálok.

Hartstein Kálmán

banküzlete

Debreczen, **Piac-utca 72. sz.** (Lukács-ház.)

2647

Helyi és megyei interurbán telefon: **568. szám.**

Hunnia műterem.

Modern berendezésű fényképészeti
és festészeti műterem.

:: Szpecialitás gyermekfelvételekben. ::

Platin nagyítások.

Olajfestmények.

Aquarellek.

Felvételek a házon kívül is.

Alkalmi
pillanatfelvételek.

Uj kivitelü
levelezőlapok
olcsó árban.

A műteremben
csakis matt képek
készülnek.

Fényes képek a rendelő kívánságára.

Modern, a főváros mintájára be-
rendezett verseny műterem, mely-
nek üzleti elve :

Szép képek — olcsó árak.

Reproductiók minden régi kép után
~~~~~ készülnek. ~~~~~

Hunnia műterem.

Nyomatott a „Debreczen“ könyvnyomdájában, Kandia-utca 15. szám. Telefon 674. szám.

Hunnia műterem.

Hunnia műterem.

